

۱۳۸۱/۸/۱۵ وجوه نقد

استهلاک انباشته ساختمان

ساختمان

سود و زیان تصفیه

۱۳۸۱/۸/۲۸ وجوه نقد

سود و زیان تصفیه

موجودی کالا

۱۳۸۱/۹/۱۲ وجوه نقد

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول

سود و زیان تصفیه

بدهکاران

۱۳۸۱/۹/۲۰ بستانکاران

وجوه نقد

۱۳۸۱/۹/۳۰ سود و زیان تصفیه

وجوه نقد

۲,۳۵۰,۰۰۰

۵۰۰,۰۰۰

۲,۵۰۰,۰۰۰

۳۵۰,۰۰۰

۸۰۰,۰۰۰

۳۵,۰۰۰

۸۳۵,۰۰۰

۳۵۰,۰۰۰

۲۰,۰۰۰

۳۰,۰۰۰

۴۰۰,۰۰۰

۸۶۰,۰۰۰

۸۶۰,۰۰۰

۱۰۰,۰۰۰

۱۰۰,۰۰۰

سود و زیان تصفیه

|         |       |         |       |
|---------|-------|---------|-------|
| ۲۵۰,۰۰۰ | ۸/۱۵  | ۳۵,۰۰۰  | ۸/۲۸  |
|         |       | ۳۰,۰۰۰  | ۹/۱۲  |
|         |       | ۱۰۰,۰۰۰ | ۹/۳۰  |
|         |       | ۱۸۵,۰۰۰ | مانده |
| ۳۵۰,۰۰۰ |       | ۳۵۰,۰۰۰ |       |
| ۱۸۵,۰۰۰ | مانده |         |       |

شرکت سهامی ستاره (در حال تصفیه)

ترازنامه

۳۰ آذر ماه ۱۳۸۱

| ریال      | ریال              | وجوه نقد  |
|-----------|-------------------|-----------|
| ۲,۰۰۰,۰۰۰ | حقوق صاحبان سهام: | ۳,۲۸۵,۰۰۰ |
| ۴۰۰,۰۰۰   | سهام عادی         |           |
| ۲۰۰,۰۰۰   | صرف سهام عادی     |           |
| ۱۸۵,۰۰۰   | اندوخته قانونی    |           |
| ۵۰۰,۰۰۰   | سود تصفیه         |           |
| ۳,۲۸۵,۰۰۰ | سود انباشته       |           |
|           |                   | ۳,۲۸۵,۰۰۰ |

شرکت سهامی ستاره

صورت حساب دریافت ها و پرداخت ها

برای دوره تصفیه

| ریال      | ریال                                                 |
|-----------|------------------------------------------------------|
| ۷۴۵,۰۰۰   | مانده حساب وجوه نقد در ابتدای عملیات تصفیه           |
|           | دریافت ها:                                           |
| ۲,۳۵۰,۰۰۰ | دریافتی بابت فروش ساختمان                            |
| ۸۰۰,۰۰۰   | دریافتی بابت فروش موجودی کالا                        |
| ۳۵۰,۰۰۰   | وصولی از بدهکاران                                    |
|           | جمع دریافت ها                                        |
| ۳,۵۰۰,۰۰۰ | جمع وجوه نقد                                         |
| ۴,۲۴۵,۰۰۰ | پرداخت ها:                                           |
|           | پرداختی به بستانکاران                                |
|           | پرداختی بابت هزینه های تصفیه                         |
|           | جمع پرداخت ها                                        |
| (۹۶۰,۰۰۰) | مانده حساب وجوه نقد آماده برای توزیع بین صاحبان سهام |
| ۳,۲۸۵,۰۰۰ |                                                      |

پس از مراجعه سهامداران و دریافت ارزش دفتری سهام خود، ثبت زیر در دفاتر صورت گرفته و کلیه حساب ها بست می شوند.

|           |                      |
|-----------|----------------------|
| ۲,۰۰۰,۰۰۰ | ۱۳۸۱/۱۰/۲۰ سهام عادی |
| ۴۰۰,۰۰۰   | صرف سهام عادی        |
| ۲۰۰,۰۰۰   | اندوخته قانونی       |
| ۵۰۰,۰۰۰   | سود و زیان انباشته   |
| ۱۸۵,۰۰۰   | سود و زیان تصفیه     |
| ۳,۲۸۵,۰۰۰ | وجوه نقد             |

## مسئله ۲-۲

(۱) طبق ماده ۲۳۹ اصلاحیه قانون تجارت، سود قابل تقسیم عبارت است از سود خالص سال مالی شرکت منهای زیانهای سالهای مالی قبل و اندوخته قانونی و سایر اندوخته‌های اختیاری به‌علاوه سود قابل تقسیم سالهای قبل که تقسیم شده است. همچنین طبق ماده ۱۴۰ و ۲۳۸ قانون مزبور می‌بایست ۵ درصد از سود خالص هر سال به عنوان اندوخته قانونی منظور شود و تا رسیدن مانده اندوخته به ۱۰ درصد سرمایه شرکت، منظور نمودن اندوخته مزبور الزامی است بدون در نظر گرفتن اندوخته قانونی، حداکثر مبلغی که می‌توان به عنوان سود نقدی پرداخت کرد معادل مانده سود انباشته (یعنی ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال) است.

۲- الف) ثبتی در دفاتر صورت نمی‌گیرد.

۲- ب) سود و زیان انباشته ۱,۰۰۰,۰۰۰

۱,۰۰۰,۰۰۰

سود سهام پرداختنی

۱,۰۰۰,۰۰۰

۲- ج) سود سهام پرداختنی

۱,۰۰۰,۰۰۰

وجوه نقد

## مسئله ۲-۳

تاریخ تصویب سود سهام:

۲,۰۰۰,۰۰۰

سرمایه‌گذاری در سهام شرکت یعقوب

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۸,۰۰۰,۰۰۰ - (۵,۰۰۰ \times ۲,۰۰۰)$$

سود حاصل از واگذاری سرمایه‌گذاری‌ها

۱۰,۰۰۰,۰۰۰

سود و زیان انباشته

سود سهام پرداختنی

$$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵,۰۰۰ \times ۲,۰۰۰$$

تاریخ توزیع سود سهام:

۱۰,۰۰۰,۰۰۰

سود سهام پرداختنی

سرمایه‌گذاری در سهام شرکت یعقوب

$$۱۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۸,۰۰۰,۰۰۰ + ۲,۰۰۰,۰۰۰$$

## مسئله ۲-۴

۱۳۸۱/۳/۱۲ سود و زیان انباشته ۲,۵۰۰,۰۰۰

۲,۵۰۰,۰۰۰

سود سهمی قابل توزیع

$$۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۵۰\% =$$

۲,۵۰۰,۰۰۰

۱۳۸۱/۴/۱۵ سود سهمی قابل توزیع

۲,۵۰۰,۰۰۰

سرمایه - سهام عادی

لازم به توضیح است که سود سهمی به ارزش اسمی ثبت می‌شود.

### مسئله ۲-۵

(۱) سود و زیان انباشته  
سود سهامی قابل توزیع

۸۰۰,۰۰۰  
۸۰۰,۰۰۰

سود سهامی قابل توزیع  
سرمایه - سهام عادی

۸۰۰,۰۰۰  
۸۰۰,۰۰۰

(۲) سهام عادی ۱,۰۰۰ ریالی  
سهام عادی ۵۰۰ ریالی

۴,۰۰۰,۰۰۰  
۴,۰۰۰,۰۰۰

$$۴,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۰\% =$$

لازم به توضیح است که تجزیه سهام ثبت حسابداری ندارد، اما می‌توان آن را به صورت انتظامی (مانند حالت فوق) در دفاتر ثبت کرد.

### مسئله ۲-۶

(۱) سود و زیان انباشته  
اندوخته توسعه و تکمیل

۱,۰۰۰,۰۰۰  
۱,۰۰۰,۰۰۰

(۲) سود و زیان انباشته  
سود سهامی قابل توزیع

۱,۲۰۰,۰۰۰  
۱,۲۰۰,۰۰۰

(۳) سهام خزانه  
وجوه نقد

۵۰۰ × ۱,۶۰۰ =  
۸۰۰,۰۰۰  
۸۰۰,۰۰۰

(۴) زمین

سهام خزانه

صرف سهام خزانه

۵۰۰ × ۱,۷۰۰ =  
۸۵۰,۰۰۰  
۸۰۰,۰۰۰

۵۰۰ × ۱,۶۰۰ =  
۵۰,۰۰۰  
۵۰,۰۰۰

(۵) سود و زیان انباشته

سود سهامی قابل توزیع

۱,۳۰۰,۰۰۰  
۱,۳۰۰,۰۰۰

۶,۵۰۰,۰۰۰

(۶) سرمایه - سهام عادی ۱,۰۰۰ ریالی

سرمایه - سهام عادی ۵۰۰ ریالی

۶,۵۰۰,۰۰۰

لازم به توضیح است که بابت تجزیه سهام ثبتی در دفاتر صورت نمی‌گیرد، اما می‌توان آن را به صورت انتظامی (حالت فوق) در دفاتر ثبت کرد.

## مسئله ۷-۲

مدت میانگین موزون سهام

|        |                |
|--------|----------------|
| ۲۰,۰۰۰ | $\frac{۴}{۱۲}$ |
| ۱۵,۰۰۰ | $\frac{۲}{۱۲}$ |
| ۲۵,۰۰۰ | $\frac{۴}{۱۲}$ |
| ۱۵,۰۰۰ | $\frac{۲}{۱۲}$ |
| ۷۵,۰۰۰ |                |

تعداد سهام

| تاریخ         | تعداد سهام                                |
|---------------|-------------------------------------------|
| ۱/۱ تا ۴/۳۱   | ۶۰,۰۰۰                                    |
| ۵/۳۱ تا ۶/۳۱  | $۶۰,۰۰۰ + (۶۰,۰۰۰ \times \%.۵۰) = ۹۰,۰۰۰$ |
| ۷/۱ تا ۱۰/۳۰  | $۹۰,۰۰۰ - ۱۵,۰۰۰ = ۷۵,۰۰۰$                |
| ۱۱/۱ تا ۱۲/۲۹ | $۷۵,۰۰۰ + ۱۵,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰$                |

$$\frac{۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{۷۵,۰۰۰} = ۲۰۰ \quad \text{سود هر سهم}$$

## مسئله ۸-۲

مدت میانگین موزون سهام

|        |                |
|--------|----------------|
| ۱۸,۷۵۰ | $\frac{۳}{۱۲}$ |
| ۲۶,۲۵۰ | $\frac{۳}{۱۲}$ |
| ۴۵,۰۰۰ | $\frac{۶}{۱۲}$ |
| ۹۰,۰۰۰ |                |

تعداد سهام

| تاریخ        | تعداد سهام                                  |
|--------------|---------------------------------------------|
| ۱/۱ تا ۳/۳۱  | $۵۰,۰۰۰ \times \%.۱۵^{\#} = ۷۵,۰۰۰$         |
| ۴/۱ تا ۶/۳۱  | $۷۵,۰۰۰ + (۷۵,۰۰۰ \times \%.۴۰) = ۱۰۵,۰۰۰$  |
| ۷/۱ تا ۱۲/۲۹ | $۱۰۵,۰۰۰ - (۱۰,۰۰۰ \times \%.۱۵۰) = ۹۰,۰۰۰$ |

\* توزیع سود سهمی ۵۰ درصدی موجب می شود که تعداد سهام ۱/۵ برابر شود (۱۵۰٪ سهام قبلی شود).

$$(۲۵,۰۰۰ \times ۲,۰۰۰) \times \%.۹ = ۴,۵۰۰,۰۰۰$$

$$\frac{۱۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۴,۵۰۰,۰۰۰}{۹۰,۰۰۰} = ۱۵۰$$

$$\frac{۱۸,۰۰۰,۰۰۰}{۹۰,۰۰۰} = ۲۰۰$$

سود سهام ممتاز

سود هر سهم

سود هر سهم

## مسئله ۹-۲

$$۴,۰۰۰,۰۰۰ \div ۲,۵۰۰ = ۱,۶۰۰$$

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱,۰۰۰ = ۲,۰۰۰$$

$$۲,۰۰۰ \times ۱,۵۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%.۸ \times ۲ = ۳۲۰,۰۰۰$$

$$\frac{۹,۸۰۰,۰۰۰ - (۳,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۲۰,۰۰۰)}{۱,۶۰۰} = ۴,۰۵۰$$

تعداد سهام عادی

تعداد سهام ممتاز

ارزش تصفیه سهام ممتاز

سود معوق سهام ممتاز

ارزش دفتری هر سهم عادی

## مسئله ۱۰-۲

$$۳,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱,۰۰۰ = ۳,۰۰۰$$

$$۱,۵۰۰,۰۰۰ + ۶۰۰,۰۰۰ = ۲,۱۰۰,۰۰۰$$

$$۱,۵۰۰,۰۰۰ \times \%.۱۰ \times ۲ = ۳۰۰,۰۰۰$$

$$\frac{۹,۶۰۰,۰۰۰ - (۲,۱۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰)}{۳,۰۰۰} = ۲,۴۰۰$$

تعداد سهام عادی

ارزش دفتری سهام ممتاز

سود معوق سهام ممتاز

ارزش دفتری هر سهم عادی